

УДК 821.161.2.09 Т. Шевченко

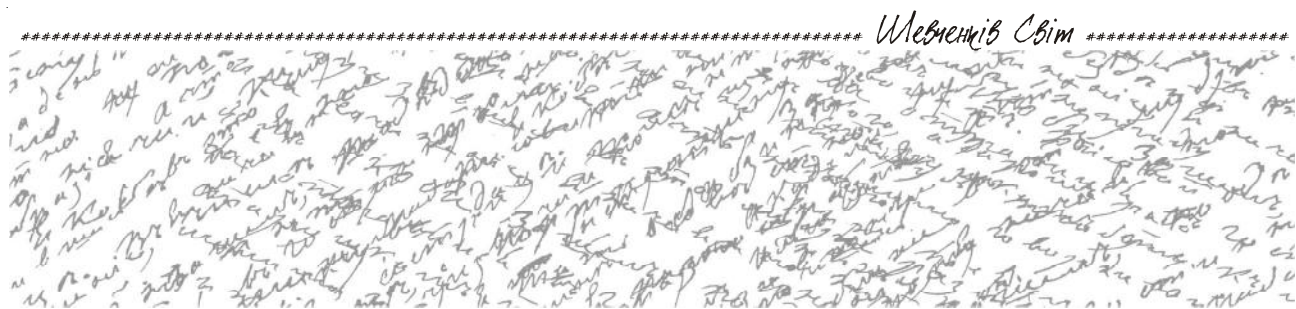
В'ячеслав ЛЕВИЦЬКИЙ

**ШЕВЧЕНКІВСЬКА ТЕМА
НА СТОРІНКАХ ГАЗЕТИ
"РАДА":
ВІД ПОЕЗІЇ ДО РЕКЛАМИ**

У статті вирізнено тенденції, притаманні висвітленню в українській газеті "Рада" життя і творчості Тараса Шевченка. Розглянуто трактування спадщини, дописи про популяризацію доробку та вшанування, способи введення поета в літературний дискурс видання.

Ключові слова: газета "Рада", тема, рецепція, інформація, аналіз.

Серед періодичних видань, у яких утверджувалося новітнє розуміння постаті Т. Шевченка, на особливу увагу заслуговує "Рада". Як відомо, це українська щоденна політична, економічна і літературна газета, що виходила в Києві з 15/28 вересня 1906 р. до 20 липня / 2 серпня 1914 р. за сприяння Є. Чикаленка та ін. меценатів як продовження газети "Громадська думка". За означенням редакції, вона репрезентувала "напрямок <...> непартійний, демократично-поступовий" [6, 1]. Посаду головного редактора обіймали, зокрема, Б. Грінченко, Ф. Матушевський, М. Павловський, А. Ніковський. До постійних авторів газети належали М. Грушевський, В. Доманицький, Д. Дорошенко, С. Єфремов. У подальшому ідея видання зберегла актуальність: протягом 1917 – 1919 рр.

організовано публікацію газети "Нова рада", а впродовж 1991 – 1997 рр. – оновленої "Ради".

На початку ХХ ст. "Рада" інтегрувала провідних митців і громадсько-політичних діячів, забезпечуючи співіснування кількох типів вітчизняної культури: елітарної і масової, міської і сільської, класичної і модерністично орієнтованої. Т. Шевченко виявився певним символом, що засвідчував взаємодоповнення означених напрямів, а водночас став показником активності цього процесу. Публікації, присвячені митцеві, посідали істотне місце у виданні.

Мета запропонованої статті – простежити тенденції, притаманні висвітленню в газеті "Рада" життя і творчості Т. Шевченка.

За тематичним критерієм можна вирізнити три основні групи матеріалів, належних до шевченкіани. Це статті про рецепцію спадщини Т. Шевченка; дописи про популяризацію доробку та вшанування Т. Шевченка; Т. Шевченко в літературному дискурсі "Ради". Кожен із перелічених розрядів потребує докладнішого розгляду.

У першій групі публікацій – рецепція спадщини Т. Шевченка – доречно виокремити три підгрупи статей: сприйняття доробку Т. Шевченка; сприйняття шевченкознавчих досліджень і практики видань Т. Шевченка; Т. Шевченко в колективній свідомості.

Низку розвідок про Шевченкову літературну творчість, насамперед джерелознавчих і текстологічних, опублікував В. Доманицький. Зокрема, у статті "Ще нові матеріали до "Кобзаря" Шевченка" (1907. – 29 березня) мовилося про знахідки в приватному архіві М. Митрофанової ("Кобзар" 1860 р. із дарчим підписом І. Лазаревському та ін.). Варто зазначити: інформація такого характеру постійно вміщувалася на сторінках "Ради". Про рукописи поеми Шевченка "Мар'яна черниця" і вірша "Вітер з гаєм розмовляє" (у "Раді" його названо "Човен") у родинному архіві О. Корсуна згадано в анонімній статті "Автографи Шевченка" (1906. – 26 вересня), а про "Кобзар" в архіві Д. Мордовцева – в анонімній статті "Новознайдено твори Т. Г. Шевченка та інших письменників в Петербурзі" (1907. – 4 травня). Водночас В. Доманицький здійснював й інтерпретації творів у синхронічному аспекті. В есеї "Доля України в поезії Шевченка" (1906. – 17 вересня) на матеріалі "подражанія" "Ісаїя. Глава 35", послання "І мертвим, і живим..." та ін. поезій підкреслено пророчу сутність Шевченкових бачень. Низку історико-літературних досліджень опублікували Д. Дорошенко та С. Єфремов. Наприклад, у статті Д. Дорошенка "Пантелеймон Куліш: († 2/II 1897 р.)" (за підписом Д. Д-ко; 1907. – 2 лютого) прокоментовано стосунки П. Куліша з Шевченком. У його ж огляді "Українська література в 1907 році" (1908. – 1 січня) вихід у світ "Кобзаря" (1907) за редакцією В. Доманицького названо "видатною появою на полі української поезії" [1, 1]. У статті "Польсько-українські відносини в поезії Шевченка" (1909. – 26 лютого / 11 березня) згаданий автор розвінчав міфи про Шевченкову полонофобію і прирівняв українського митця до А. Міцкевича за глибиною гуманних ідеалів. С. Єфремов у статті "Шевченко за ґратами" (Там само) поєднав елементи біографічної критики з філологічним описовим аналізом

доробку поета періоду заслання. У статті "На переломі" (1910. – 26 лютого / 11 березня) цей же літературознавець схарактеризував поему "Три літа" як твір, визначальний для усвідомлення стильового та духовного становлення Т. Шевченка. Про виняткову роль дітей у Шевченковому житті, осмислену із залученням мемуарів С. Лободи і Н. Симонової, ішлося у статті Д. Ткаченка (Д. Пісочинця) "Т. Г. Шевченко і діти" (1911. – 19 лютого / 4 березня). В іншій статті дослідника – "50-тилітні роковини Шевченкові: (Лист з Харкова)" (1911. – 1/14 березня) – окреслено Шевченкову народність, виразнішу, ніж у М. Некрасова й О. Кольцова. У статті П. Понятенка "Значення рідної мови для поетичної творчості Шевченка" (1911. – 27 лютого / 12 березня), зокрема, зіставлено вживання російської художньої мови з "ображеним самолюб'єм" письменника [8, 1]. В анонімному огляді "Російська преса про Тараса Шевченка" (Там само) проаналізовано спадщину Шевченка в образотворчому мистецтві і її громадське сприйняття.

Основні концепти Шевченкового життєвого та творчого шляху виокремлено в низці редакційних публікацій. Приміром, у промові "Над труною В. Б. Антоновича" (1908. – 12 / 25 березня) відзначено геніальність і вплив Т. Шевченка – "апостола правди" – на нові покоління українців [5, 1]. У статті "На 49-ті роковини" (1910. – 26 лютого / 11 березня) зауважено "надзвичайну чесність та щирість Шевченкової поезії, її кришталеву чистоту й моральну охайність" [4, 1]. У "Раді" також регулярно повідомлялося про діяльність Наукового товариства імені Шевченка (рубрика "З Наукового товариства імені Шевченка у Львові" – пор.: 1907. – 4 травня; 1909. – 27 лютого / 12 березня).

Шевченкознавчим дослідженням і виданням Т. Шевченка присвячено низку літературно-критичних публікацій. Наприклад, про переклад творів поета німецькою мовою, який здійснив С. Шпойнарівський "хоч і не дуже дословно, але досить вдатно" [11, 3], повідомлено в анонімній статті "Шевченко на німецькій мові" (1906. – 26 вересня). У статті П-го (очевидно, М. Павловського) "З українських журналів" (1907. – 27 червня) в огляді часопису "Україна" (1907. № 3 – 5) згадано про публікації В. Данилова та М. Кр[уп]ського на шевченківську тематику. У рецензії Д. Дорошенка на том 2 збірки "Український декламатор "Розвага"" (К., 1908) (1908. – 1 січня) до переваг змістового наповнення книжки зараховано наявність Шевченкових поезій. У рецензії В. Доманицького на "Твори Тараса Шевченка" (Львів, 1908. Т. 1 – 2) прокоментовано попередні публікації "Кобзаря" 1867 р., 1876 р., 1892 – 1893 рр., 1902 р. Визнаючи ретельну редакторську роботу І. Франка в підготовці аналізованого видання, автор указав і на вади. Йдеться, насамперед, про часткове ігнорування середньоаддніпряньських орфоепічних норм при розміщенні наголосів у віршах. Водночас констатовано завдання подальших редакторів або спеціальної наукової комісії встановити канонічний текст (1908. – 18 / 31 липня). В анонімній статті "Російська преса про Т. Шевченка" (1909. – 3 / 16 березня) відзначено зростання інтересу до особистості поета серед росіян. Згідно з висловленим припущенням, цей процес спричинено

***** Шевченків Світ *****

ініціативою зі спорудженням пам'ятника Шевченкові в Києві, а також загальним розгортанням українського руху.

Чимало дописів вирізнялося полемічним характером. Так, у рубриці "З газет та журналів" було докладно висвітлено суспільну дискусію щодо статті К. Чуковського "Шевченко" (1909), зокрема розглянуто реакцію російської преси на названу публікацію (1909. – 8 / 21 березня, 13 / 26 березня; 20 березня / 2 квітня). У рецензії В. Широчанського на збірник Д. Яворницького "Матеріали до біографії Т. Г. Шевченка" (1909) (1909. – 28 серпня / 10 вересня) високо поціновано джерелознавчу й евристичну роботу упорядника та ін. катеринославських дослідників, схвалено поліграфію і сумлінне редагування видання. Згодом сприйняття цієї ж книжки стало підґрунтям для написання статті В. Доманицького "Брехати – не ціпом махати: (З приводу одного "гениального открития")" (1909. – 4 / 17 листопада). У публікації оскаржено версію про те, що доробок Шевченка був містифікацією П. Куліша. Як доведено, автор такого припущення, відомий за підписом Книгоноша (Новое время. – 1909. – 17 / 30 жовтня), хибно витлумачив факти, котрі виклав Д. Яворницький.

Осмислюючи роль Т. Шевченка в колективній свідомості, дописувач під псевдонімом Ромул у статті "Ножі в Шевченковій могилі" (1908. – 26 лютого / 10 березня) висловив занепокоєння щодо бачення місця поетового поховання. Маються на увазі чутки, які поширилися серед канівського дворянства, про зброю, нібито закопану в могилі Т. Шевченка та призначену для народного повстання. У статті С. Єфремова "Пропала книга – книга знайшлася: Слово на новий вихід Шевченкового "Кобзаря"" (Там само) проаналізовано чинники неадекватної рецепції ("зникнення" [2, 2]) "Кобзаря" в громаді. Це, зокрема, реальні цензурні утиски в Росії та "обивательська" цензура за кордоном (закиди стосовно протирелігійності, аморальності Т. Шевченка). А. Лютницький у статті "На пам'ятник Т. Шевченкові" (Там само) наголосив на важливій ролі Шевченка для народу, передусім у вихованні й навчанні. У статті "Як колись читали Шевченка" (1909. – 27 лютого / 12 березня) І. Огієнко розповів про популярність Шевченкових творів серед інтелігенції в минулому. У статті О. Журби "Скрутне становище" (1909. – 13 / 26 червня) прокоментовано парадоксальну заборону рекламувати листок-біографію "Життя Тараса Шевченка" (1909) усупереч рішенню Київської міської земської управи про розповсюдження цього видання. Низка матеріалів: статті І. Огієнка "Шевченко на селі: (Чи знають Шевченка та його твори наші селяни?)" (1909. – 26 лютого / 11 березня), А. Лютницького "Тарас Шевченко в народних переказах" (1909. – 3/16 червня), лист за підписом М. Т-евич (1909. – 13 / 26 червня) – було присвячено проблемі творення соціально-історичних міфів про Т. Шевченка (безсмертя, участь поета у війні тощо).

Прикметно, що в низці публікацій також порушено тему європейського сприйняття Шевченка. Як зазначено в анонімній статті "Польські клерикали та українство" (1909. – 22 вересня / 5 жовтня), чинники пожвавлення польсько-українських стосунків – статут Кирило-Мефодіївського братства та "знамените "Подай же руку козакові" Т. Шевченка" [7, 1] (мається на

увазі вірш "Полякам"). У листі А. Шумицького "Розкажіть Європі про Шевченка!" (1910. – 6 / 19 жовтня) окреслено статус Шевченка – "світового поета", часто згадуваного в зарубіжній періодиці, і запропоновано заснувати в Києві спеціальне бюро для перекладів і відносин із часописами ін. країн (див.: [12, 1]).

До другої групи – дописи про популяризацію доробку та вшанування Т. Шевченка – належать музеєзнавчі рефлексії; анонси шевченківських вечорів; відгуки про пам'ятні заходи, що відбулися; ін. повідомлення та рекламні оголошення.

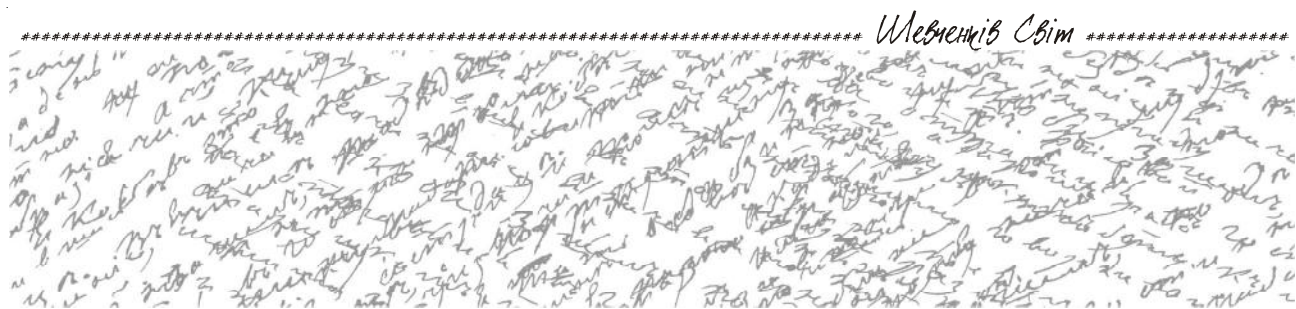
Стосовно музеєзнавчих рефлексій, у статті "На могилі Т. Г. Шевченка" (1906. – 15 вересня) автор під криптонімом Н. Т. висловив враження від перебування на місці Шевченкового поховання. Приводом для критичних суджень було зіставлення записів, найтипівіших для книги відгуків, зі змістом брошури Ф. Матушевського "Посетители могилы Т. Г. Шевченко" (1903). Як наголошено, гості виявляли надмірне захоплення та вдавану прихильність до поета. Висуваючи неконструктивні пропозиції, відвідувачі демонстрували загальний низький рівень культури. Наприклад, публіциста приголомшили нотатки екскурсантів про те, що в канівському меморіалі бракує "грамохвона з нотами" [3, 3] задля прослуховування пісень на слова митця.

Показовою була дискусія про збереження Шевченкових документів (офіційне листування, "справи" та ін.) у катеринославській музейній колекції. Реагуючи на анонімну публікацію ""Діла" про Шевченка" (1907. – 27 червня), В. Широчанський у статті "Матеріали для біографії Шевченка в музеї імені Поля в Катеринославі" (1907. – 13 липня) спростовував закиди щодо легковажності дирекції, поганой інформаційної політики музею та подав перелік відповідних експонатів.

Не менше авторів турбувала доглянутість шевченківських місць. Питання про занедбання пам'ятних територій у с. Кирилівка порушено в листі до редакції В. Вовка "На батьківщині Т. Г. Шевченка" (1908. – 30 травня / 12 червня). Натомість, в анонімній статті "Шевченків сад" (1909. – 26 лютого / 11 березня) схвалено облаштування саду у Форті-Александровському.

До газети часто вміщувалися анонси шевченківських вечорів, насамперед, у Києві: 12 / 25 березня 1908 р. (1908. – 11 / 24 березня), 29 березня / 11 квітня 1908 р. (1908. – 27 березня / 9 квітня), 13 / 26 березня і 15 / 28 березня 1909 р. (1909. – 11 / 24 березня).

Відгуки про пам'ятні заходи, що відбулися, мали як інформаційний, так і аналітичний характер. В анонімних статтях рубрики "З життя "Просвіт"" сповіщалося про шевченківські вечори в багатьох українських містах, зокрема Мелітополі (1908. – 28 лютого / 12 березня), Миколаєві (1908. – 24 квітня / 7 травня), Києві (1909. – 6 / 19 січня); рубрики "Театр і музика" – у Кременчуці (1908. – 6 / 19 квітня), Могилеві-Подільському (1908. – 9 / 22 квітня). Було висвітлено аналогічні літературно-музичні дійства в селах, наприклад, с. Нижній Іржавець на Полтавщині, – в анонімній статті "Шевченків вечір на селі" (1908. – 28 лютого / 12 березня); с. Песець на Поділлі – в анонімній статті "Шевченкове свято на селі" (1909. – 11 / 24 березня).

Друкувалися також спеціальні авторські репортажі, приміром, стаття П. Дідусенка "Шевченківський вечір у Харкові" (1909. – 8 / 21 квітня). Низка публікацій присвячувалася вшануванню Шевченка в містах Росії: у Петербурзі – статті С. Русової "Український вечір у Петербурзі" (1908. – 28 лютого / 12 березня), І. Білоусенка "Шевченків день" із циклу "Листи з Петербурга" (1909. – 5 / 18 березня); Єйську – в анонімній статті "Шевченкове свято в Єйську (на Кубанщині)" (1908. – 12 / 25 березня); Дорпаті (Дерпті, на той час Юр'єві) – у статті І. Б[ілінського] "Лекція про Т. Г. Шевченка в Дорпаті" (1909. – 26 лютого / 11 березня); Тобольську – в анонімній статті "Шевченків вечір в Тобольську" (1909. – 28 січня / 10 лютого) та ін.

Ішлося і про закордонні акції. Географічні обшири, на яких зосереджувалися оглядачі, були значними. На підтвердження цього слід послатися бодай на два дописи. В анонімній статті "Шевченків вечір" (1908. – 28 лютого / 12 березня) розповідалося про аматорський спектакль "Невольник" за поемою Т. Шевченка в обробці М. Кропивницького, поставлений на станції Бухеду (Китай). Роком пізніше В. Дукельський у листі до редакції прозвітував про масштабне шевченківське свято в Парижі (1909. – 13 / 29 черв.).

Стосовно аналітики, автор статті "Не так тії вороги, як добрії люде...: (Лист з Львова)" (підпис: С. Ф.; 1908. – 26 лютого / 10 березня) критично оцінив доповідь Ю. Романчука на шевченківському вечорі Львівської української громади, адже ім'я поета було "ужито <...> з певною політичною метою і то чисто партійною" [9, 2]. Коментарі до заходу, проведеного в Києві 13 / 26 березня 1910 р. (схвалення загальної масштабності, але визнання слабкої ідейної єдності з Шевченком), акцентовано у статті М. Павловського (за підписом Музиченко) "Шевченківський концерт "Просвіти"" (1910. – 16 / 29 березня). В окремих дослідженнях, насамперед, анонімній статті "Похорон Тараса Шевченка" (1914. – 27 лютого / 12 березня), з'ясовано історію вшанування поета. Редакція також оприлюднювала телеграми, що надходили на її адресу з нагоди шевченківських днів (1909. – 27 лютого / 12 березня; 1914. – 27 лют. / 12 берез.).

Серед повідомлень, присвячених ушануванню Т. Шевченка, переважала інформація про збір пожертв на зведення пам'ятника поетові в Києві за підтримки Київської міської і Полтавської губернської земської управ. Регулярно друкувалися оголошення про прийом коштів (пор.: 1907. – 6 березня; 1914. – 27 лютого / 12 березня). Водночас уміщувалися звіти Л. П[адалки] (1908. – 27 березня / 9 квітня; 24 квітня / 7 травня; 1 / 14 червня; 24 серпня / 6 вересня), ін. дописувачів, у т. ч. анонімних (1909. – 11 / 24 січня), і редакції про перебіг кампанії (1908. – 26 лютого / 10 березня; 2 / 15 квітня; 16 / 29 вересня; 1909. – 11 / 24 січня). Інколи коментувалося долучення до проекту окремих соціальних груп. Справді, як засвідчила редакційна стаття "Світає..." (1908. – 1 січ.), у газеті з піднесенням сприйняли участь учениць і вчителів церковнопарафіяльної жіночої школи у зборі пожертв. В анонімній статті "Час не жде! (Про

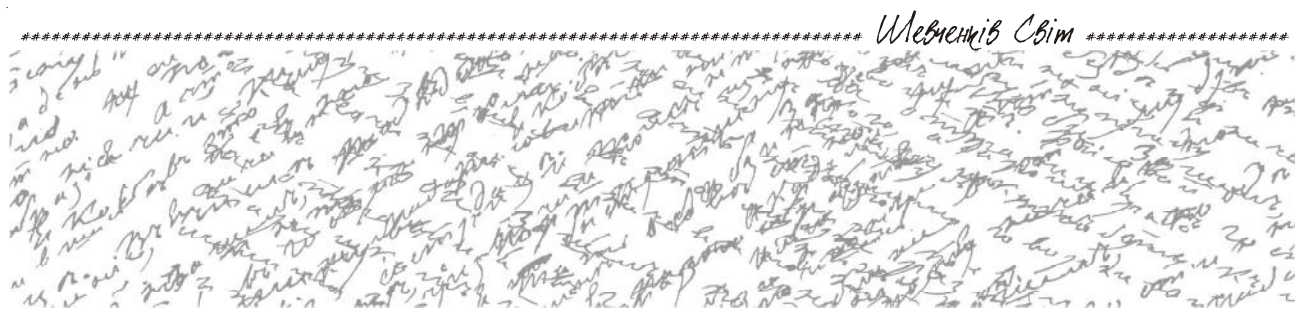
пам'ятник Т. Шевченкові)" (1908. – 26 лютого / 10 березня) віталися аналогічні ініціативи засланців із Олонецької губернії.

Поміж читачів підготовка до спорудження монумента інколи сприймалася неоднозначно. Із приводу такого процесу розгорталися дискусії. Приміром, представники літературно-артистичної секції Української Громади в Парижі адресували редакції досить гнівний лист. У ньому висловлено незадоволення щодо надання зарубіжним художникам права на участь у конкурсі проектів пам'ятника (1909. – 24 жовтня / 6 листопада). У відповіді, надрукованій у тому ж номері, підкреслено недостовірний характер відомостей, котрими володіли митці. Як уточнювалося, норма, що обурила французьку секцію, допускала участь у конкурсі українців, що проживали за кордоном. Тож сама суперечка, започаткована емігрантами, виявилася парадоксальною. Хоча варто визнати: її спричинили радше не амбіції авторів або різночитання, а відсутність українського інформаційного простору.

Особливе місце посідала реклама продукції, пов'язаної з ушануванням Т. Шевченка, у рубриці "Оповідки" й окремих оголошеннях. Часто це предмети побуту – поштові картки з портретом поета (1908. – 3 / 16 серпня) – або декору: Шевченків літографований портрет (1906. – 16 вересня; 22 вересня). Повідомлялось і про значущі публікації: книжка "Кобзар" (1907) – подарунок для річних передплатників "Ради" (1908. – 1 січня; 1908. – 27 лютого / 11 березня); робота В. Доманицького "Критичний розслід над текстом "Кобзаря" Шевченка" (1907) (1907. – 4 травня); листок-біографія "Життя Тараса Шевченка" (1909) (1909. – 8 / 21 квітня) та ін. Такі повідомлення показували, що на суспільне розуміння митця дедалі послідовніше впливала ієрархізація культури. Як наслідок – матеріальні вияви культу письменника не лише засвідчували пошанування з боку широкої громадськості. Вони ставали чинниками, спрямованими на успішне регулювання масовою свідомістю.

У третій групі публікацій – Т. Шевченко в літературному дискурсі "Ради" – привертає увагу художня шевченкіана та різномірні посилання, цитати з Шевченкових творів у статтях дописувачів. Зокрема, Шевченкові присвячено вірші: "Роковини смерті Т. Г. Шевченка" Г. Кернеренка, "На вічну пам'ять Т. Шевченкові" С. Павленка (1908. – 26 лютого / 10 березня), "Великому Кобзареві" П. Гая (1912. – 26 лютого / 10 березня) та ін. Прикметними є публікації, до яких узяті епіграфи з поезій Т. Шевченка. Наприклад, у згаданій публікації Н. Т. таку функцію виконують рядки з вірша "Один у другого питаєм...", а в "Маленькому фейлетоні" Гр. Сьогобочнього (псевдонім Г. А. Коваленка) (1906. – 22 вересня) – із вірша "І день іде, і ніч іде...". М. Садовський, саркастично розповідаючи в листі до редакції (1908. – 25 березня / 7 квітня) про отримане послання від аноніма, навів уривок із поеми "Юродивий". Із урахуванням колоритної цитати про рабів актор зіставив свого опонента з "категорією" "чухочубів" [10, 3].

Отже, шевченківська тема всебічно розкривалася в дописах до української газети "Рада". Автори видання зверталися до неї в матеріалах,

різних за стилями та жанрами. Сприймаючись як художні образи в поетичних творах, особистість і доробок митця були об'єктами наукових досліджень. Статус Т. Шевченка в суспільній свідомості також незмінно розглядався в публіцистичних статтях. При цьому задля популяризації спадщини літератора в газеті апробовувалися нові способи комунікації, передусім, реклама.

Список використаної літератури

1. Дорошенко Д. Українська література в 1907 році / Д. Дорошенко // Рада. – 1908. – 1 січня. – С. 1.
2. Єфремов С. Пропала книга – книга знайшлася: Слово на новий вихід Шевченкового "Кобзаря" / С. Єфремов // Рада. – 1908. – 26 лютого / 10 березня. – С. 2 – 3.
3. Н. Т. На могилі Т. Г. Шевченка / Н. Т. // Рада. – 1906. – 15 вересня. – С. 3.
4. На 49-ті роковини // Рада. – 1910. – 26 лютого / 11 березня. – С. 1.
5. Над труною В. Б. Антоновича // Рада. – 1908. – 12 / 25 березня. – С. 1.
6. [Повідомлення про передплатну кампанію] // Рада. – 1908. – 1 січня. – С. 1.
7. Польські клерикали та українство // Рада. – 1909. – 22 вересня / 5 жовтня. – С. 1.
8. Понятенко П. Значення рідної мови для поетичної творчості Шевченка / П. Понятенко // Рада. – 1911. – 27 лютого / 12 березня. – С. 1 – 3.
9. С. Ф. Не так ті вороги, як добрії люде...: (Лист з Львова) / С. Ф. // Рада. – 1908. – 26 лютого / 10 березня. – С. 1 – 2.
10. Садовський М. Лист до редакції / М. Садовський // Рада. – 1908. – 25 березня / 7квітня. – С. 3 – 4.
11. Шевченко на німецькій мові // Рада. – 1906. – 26 вересня. – С. 3.
12. Шумицький А. Розкажіть Європі про Шевченка!: (Лист до редакції) / А. Шумицький // Рада. – 1910. – 6 / 19 жовтня. – С. 1.

Аннотация. Левицький В. Шевченковская тема на страницах газеты "Рада": от поэзии к рекламе. В статье выделяются тенденции, свойственные освещению в украинской газете "Рада" жизни и творчества Тараса Шевченко. Рассматриваются трактовки наследия, публикации о популяризации произведений и чествовании, способы введения поэта в литературный дискурс издания.

Ключевые слова: газета "Рада", тема, рецепция, информация, анализ.

Summary. Levitsky V. To Shevchenko in the newspaper "Rada": from poetry to advertising. The article discerns the tendencies of illumination of the life and the creation by Taras Shevchenko in Ukrainian newspaper "Rada". The treatments of inheritance, publications about the popularization of writings and celebration, the ways of introducing the poet into literary discourse of the edition are examined.

Key words: newspaper "Rada", topic, perception, information, analysis.

